

Z A K O N

O RAZVOJNOJ BANCI SRBIJE

Predmet uređivanja

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se osnivanje, pravni položaj, organizacija, delatnost, vlasnička struktura, nadležnosti i ciljevi obavljanja delatnosti Razvojne banke Srbije.

Osnivanje i ciljevi Razvojne banke Srbije

Član 2.

Osniva se Razvojna banka Srbije, radi podsticanja razvoja privrede Republike Srbije.

Razvojna banka Srbije obavlja delatnost sa ciljem ostvarivanja održivog i ravnomernog privrednog razvoja, a u skladu sa strateškim ciljevima Republike Srbije.

Pravni položaj, poslovno ime i sedište

Član 3.

Razvojna banka Srbije obavljaće delatnost pod poslovnim imenom „Razvojna banka Srbije”, s tim da u pravnom prometu u zemlji i inostranstvu može koristiti skraćenu oznaku „RBS” na ćirilichnom i latiničnom pismu.

Kad Razvojna banka Srbije obavlja delatnost u inostranstvu može koristiti svoje poslovno ime u prevodu na engleski jezik, koje glasi „Development Bank of Serbia”.

Sedište Razvojne banke Srbije je u Beogradu.

Razvojna banka Srbije ima svojstvo pravnog lica.

Razvojna banka Srbije odgovara za svoje obaveze celokupnom svojom imovinom.

Razvojna banka Srbije ne upisuje se u registar privrednih društava, i nad njom se ne može pokrenuti stečajni postupak ili postupak likvidacije.

Kapital

Član 4.

Minimalni osnovni kapital Razvojne banke Srbije iznosi 400 miliona evra u dinarskoj protivvrednosti.

Kapital se obezbeđuje i uplaćuje iz sredstava budžeta Republike Srbije.

Kapital Razvojne banke Srbije čine i novčana sredstva iz člana 28. stav 4. ovog zakona.

Republika Srbija je većinski vlasnik Razvojne banke Srbije.

Akcije Republike Srbije ne mogu se prenositi ili zalagati.

Razvojne finansijske institucije u većinskom vlasništvu država i međunarodne finansijske institucije mogu postati akcionari Razvojne banke Srbije, uz prethodnu saglasnost Vlade.

Članstvo u međunarodnim organizacijama

Član 5.

Razvojna banka Srbije može biti član međunarodnih finansijskih institucija i međunarodnih organizacije koje se bave podsticanjem privrednog razvoja.

Izvori finansiranja

Član 6.

Razvojna banka Srbije prikupljaće novčana sredstva, u zemlji i inostranstvu, izdavanjem hartija od vrednosti i ugovaranjem kredita i zajmova.

Garancija Republike Srbije

Član 7.

Republika Srbija bezuslovno, neopozivo i na prvi poziv garantuje za sve obaveze Razvojne banke Srbije koje nastanu uzimanjem zajmova i kredita i izdavanjem hartija od vrednosti ili davanjem garancija za zaduživanje trećih lica do iznosa datih garancija, kao i za druge obaveze Razvojne banke Srbije koje nastanu na osnovu pribavljanja novčanih sredstava ili obavljanjem drugih poslova predviđenih ovim zakonom.

Poreski tretman

Član 8.

Razvojna banka Srbije izuzeta je od poreza na dobit preduzeća i poreza na imovinu.

Poslovi Razvojne banke Srbije

Član 9.

Razvojna banka Srbije primarno će obavljati delatnosti koje se odnose na podsticanje privrednog razvoja u sledećim oblastima:

- 1) mala i srednja preduzeća i preduzetništvo;
- 2) unapređenje izvoza i razvoj ekonomskih odnosa Republike Srbije sa inostranstvom;
- 3) lokalna i komunalna infrastruktura, energetska efikasnost i obnovljivi izvori energije;
- 4) zaštita životne sredine.

U cilju obavljanja delatnosti iz stava 1. ovog člana, Razvojna banka Srbije:

- 1) odobrava kredite i druge instrumente;
- 2) izdaje bankarske i druge garancije;
- 3) zaključuje ugovore o osiguranju i reosiguranju;
- 4) ulaže u dužničke i vlasničke hartije od vrednosti;

5) obavlja i druge poslove neophodne za obavljanje delatnosti predviđene stavom 1. ovog člana.

Vlada može ovlastiti Razvojnu banku Srbije da, u ime i za račun Republike Srbije kao pravnog lica, obavi i drugi određeni posao.

Razvojna banka Srbije ne može primati depozite, voditi tekuće račune ili obavljati poslove u vezi sa hartijama od vrednosti u ime i za račun trećih lica.

Radi obavljanja delatnosti predviđenih ovim zakonom, Razvojna banka Srbije pruža podršku u sprovođenju programa specijalizovanih finansijskih institucija Evropske unije i učestvuje u međunarodnim podsticajnim programima.

Osnivanje zavisnog društva

Član 10.

Razvojna banka Srbije može osnovati zavisno društvo radi obavljanja poslova osiguranja od komercijalnih rizika i odobravanja drugih oblika finansiranja u cilju podsticanja izvoznih poslova.

Razvojna banka Srbije imaće većinsko učešće u pravnom licu iz stava 1. ovog člana.

Razvojna banka Srbije može pružati usluge zavisnom društvu, uključujući i odobravanje kredita pod preovlađujućim tržišnim uslovima.

Zavisno društvo neće biti izuzeto od poreza na dobit i imovinu i neće imati garanciju Republike Srbije za svoje obaveze, ili bilo koji drugi oblik državne podrške.

Način obavljanja poslova

Član 11.

Razvojna banka Srbije obavlja poslove isključivo posredstvom banaka.

Izuzetno, Razvojna banka Srbije može odobravati direktno finansiranje krajnjim korisnicima u ime i za račun Republike Srbije, uz saglasnost nadzornog odbora banke.

Razvojna banka Srbije obavljaće poslove na način predviđen stavom 1. ovog člana, na principu nediskriminacije i uz omogućavanje jednakog pristupa svim zainteresovanim bankama i drugim pravnim licima.

Raspodela dobiti

Član 12.

Razvojna banka Srbije neće isplaćivati dobit svojim akcionarima.

Ostvarena dobit u toku poslovne godine prenosiće se u rezerve Razvojne banke Srbije.

Organi Razvojne banke Srbije

Član 13.

Organi Razvojne banke Srbije su izvršni odbor i nadzorni odbor.

Izvršni odbor

Član 14.

Izvršni odbor čini najmanje tri, a najviše pet članova, uključujući i predsjednika.

Članove izvršnog odbora, uključujući i predsjednika izvršnog odbora, bira i razrešava nadzorni odbor.

Članovi izvršnog odbora zasnivaju radni odnos sa punim radnim vremenom u Razvojnoj banci Srbije.

Članovi izvršnog odbora biraju se na period od 5 godina i mogu ponovo biti birani.

Uslovi za izbor članova izvršnog odbora i nezavisnih članova nadzornog odbora

Član 15.

Članovi izvršnog odbora i nezavisni članovi nadzornog odbora moraju imati najmanje sedam godina iskustva na rukovodećem položaju u licu u finansijskom sektoru ili najmanje deset godina iskustva u oblasti finansija i bankarstva.

Nadzorni odbor ne može birati lice za člana izvršnog odbora ukoliko je:

1) na dan oduzimanja dozvole za rad, uvođenja prinudne uprave ili na dan pokretanja stečajnog postupka nad licem iz finansijskog sektora, ili šest meseci pre tog dana, bilo ovlašćeno za predstavljanje i zastupanje tog lica, ili je bilo član organa upravljanja tog lica;

2) pravnosnažno osuđeno na безусловnu kaznu zatvora ili pravnosnažno osuđeno za krivično delo koje ga čini nepodobnim za obavljanje te funkcije.

Lice izabrano za člana izvršnog odbora, ne može po donošenju odluke o izboru, nastaviti da bude član organa upravljanja ili zaposleno u pravnom licu u finansijskom sektoru, niti obavljati bilo koji drugi posao u takvom licu.

Nadležnosti izvršnog odbora

Član 16.

Izvršni odbor odgovoran je da poslovanje Razvojne banke Srbije bude u skladu sa zakonom.

Izvršni odbor zastupa, vodi i odlučuje o redovnim poslovima i raspolaže imovinom Razvojne banke Srbije, u skladu sa zakonom i statutom Razvojne banke Srbije.

Razvojnu banku Srbije kolektivno zastupaju predsednik i jedan član izvršnog odbora, ili dva člana izvršnog odbora.

Izvršni odbor može ovlastiti i drugo lice da zastupa Razvojnu banku Srbije za određene poslove i u skladu sa statutom Razvojne banke Srbije.

Izvršni odbor donosi odluke većinom glasova prisutnih članova.

Sednica izvršnog odbora može se održati samo ukoliko je prisutno više od polovine od ukupnog broja članova izvršnog odbora.

Način rada i odlučivanja izvršnog odbora urediće se statutom Razvojne banke Srbije i poslovníkom o radu izvršnog odbora.

Predsednik i članovi izvršnog odbora imaju prava, obaveze, odgovornosti i ovlašćenja u skladu sa zakonom i statutom Razvojne banke Srbije.

Nadzorni odbor

Član 17.

Nadzorni odbor sastoji se od najviše sedam članova, od čega tri člana čine ministri, s tim da su ministar nadležan za poslove finansija i ministar nadležan za poslove ekonomije obavezno članovi nadzornog odbora.

Ministar finansija je po svojoj funkciji predsednik nadzornog odbora, dok je ministar ekonomije po svojoj funkciji potpredsednik nadzornog odbora.

Trećeg člana nadzornog odbora banke izabiraće Vlada između ministara nadležnih za poslove saobraćaja, životne sredine, trgovine, regionalnog razvoja i nauke.

Ukoliko međunarodne finansijske institucije ili razvojne finansijske institucije postanu akcionari banke, one će odrediti odgovarajući broj članova nadzornog odbora, srazmerno njihovom učešću u kapitalu Razvojne banke Srbije, ali u svakom slučaju ne više od dva člana.

Akcionari Razvojne banke Srbije biraju najmanje dva nezavisna člana nadzornog odbora Razvojne banke Srbije, pod uslovom da ispunjavaju zahteve u pogledu izbora članova izvršnog odbora shodno članu 15. ovog zakona, u skladu sa statutom Razvojne banke Srbije.

Nezavisnim članom nadzornog odbora u smislu stava 5. ovog člana smatra se lice koje nije izabrano, postavljeno ili zaposleno u državnim organima i organizacijama i javnim agencijama.

Nadležnosti nadzornog odbora

Član 18.

Nadzorni odbor usvaja poslovnu politiku Razvojne banke Srbije, utvrđuje strategiju upravljanja rizicima Razvojne banke Srbije u skladu sa najboljom bankarskom praksom i standardima, odlučuje o povećanju kapitala banke, uspostavlja i nadzire sistem interne revizije i internih kontrola, nadzire rad izvršnog odbora Razvojne banke Srbije i donosi odluke koje su u njegovoj nadležnosti shodno zakonu i statutu Razvojne banke Srbije.

Nadzorni odbor bira i razrešava predsednika i članove izvršnog odbora, u skladu sa statutom Razvojne banke Srbije

Nadzorni odbor donosi statut i usvaja druge opšte akte Razvojne banke Srbije čije je donošenje u njegovoj nadležnosti.

Nadzorni odbor donosi statut Razvojne banke Srbije kvalifikovanom većinom koju čini $\frac{3}{4}$ glasova prisutnih članova, i najmanje polovina glasova ukupnog broja članova nadzornog odbora.

Nadzorni odbor usvaja druge opšte akte i odlučuje o drugim pitanjima prostom većinom glasova prisutnih članova, s tim da je prisutno više od polovine članova od ukupnog broja članova i da je za odluku glasao najmanje jedan nezavisni član nadzornog odbora.

U slučaju jednakog broja glasova odlučuje glas predsednika nadzornog odbora.

Izvršni odbor dostavlja na usvajanje nadzornom odboru predlog statuta i drugih opštih akata i odluka Razvojne banke Srbije.

Interna revizija

Član 19.

Nadzorni odbor i interna revizija vrše nadzor na zakonitošću poslovanja i efiksnosti funkcionisanja sistema unutrašnje kontrole Razvojne banke Srbije.

Interni revizor daje nezavisno i objektivno mišljenje nadzornom odboru o pitanjima koja su predmet revizije, pruža savete u vezi sa unapređenjem sistema unutrašnje kontrole i obavljanjem poslova i pruža pomoć nadzornom odboru u procesu procene i utvrđivanja strategije upravljanja rizicima i upravljanja procesima.

Internog revizora bira i razrešava nadzorni odbor Razvojne banke Srbije.

Interni revizor može se po potrebi neposredno obraćati nadzornom odboru.

Najmanje jedno lice zaposleno na poslovima interne revizije mora imati odgovarajuće zvanje u skladu sa zakonom kojim se uređuje revizija.

Zaposleni na poslovima interne revizije ne mogu obavljati druge poslove i dužnosti u organima ili organizacionim jedinicama Razvojne banke Srbije niti učestvovati u pripremi materijala koji mogu biti predmet interne revizije.

Zaposleni na poslovima interne revizije imaju pravo da pregledaju sve dokumente Razvojne banke Srbije i da vrše nadzor nad obavljanjem poslova banke.

U postupku vršenja nadzora nad obavljanjem poslova Razvojne banke Srbije zaposleni na poslovima interne revizije imaju pravo da pregledaju dokumenta banaka kojima se sredstva Razvojne banke Srbije stavljaju na raspolaganje u vidu zajma ili kredita, a koja su nastala ili su sačinjena u vezi sa saradnjom sa Razvojn timer bankom Srbije.

Predmet uređivanja Statuta

Član 20.

Statutom Razvojne banke Srbije bliže se uređuje poslovi, unutrašnja organizacija Razvojne banke Srbije i način obavljanja poslova.

Statutom Razvojne banke Srbije naročito se uređuje:

- 1) postupak izbora nezavisnih članova nadzornog odbora i članova izvršnog odbora Razvojne banke Srbije;
- 2) nadležnosti i procedure postupanja i odlučivanja izvršnog i nadzornog odbora Razvojne banke Srbije;
- 3) načela i osnove unutrašnje organizacije Razvojne banke Srbije;
- 4) nadležnosti, prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih na rukovodećim položajima;
- 5) prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih;
- 6) načela za utvrđivanje zarada i naknada zaposlenih u Razvojnoj banci Srbije;
- 7) zaštita poverljivih podataka Razvojne banke Srbije i poverljivost i bezbednost podataka u Razvojnoj banci Srbije;

8) prikupljanje, obrada i zaštita podataka o ličnosti koji su određeni kao takvi u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti;

9) formiranje posebnih organizacionih jedinica za mala i srednja preduzeća i preduzetnike, kao i za obavljanje poslova podsticanja razvoja nedovoljno razvijenih područja.

Radni odnosi

Član 21.

Prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u Razvojnoj banci Srbije uređuju se u skladu sa zakonom kojim se uređuju radni odnosi.

Finansijski izveštaji i revizija poslovanja

Član 22.

Nadzorni odbor usvaja godišnje finansijske izveštaje Razvojne banke Srbije u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija.

Razvojna banka Srbije, radi obavljanja revizije godišnjih finansijskih izveštaja, angažuje spoljnog revizora, koji je prihvatljiv za reviziju banaka u skladu sa kriterijumima određenim zakonom kojim se uređuju banke.

Godišnji finansijski izveštaji Razvojne banke Srbije podležu reviziji Državne revizorske institucije, u skladu sa zakonom koji uređuje Državnu revizorsku instituciju.

Nadzorni odbor Razvojne banke Srbije donosi odluku o izboru spoljnog revizora za svaku godinu, u skladu sa zakonom kojim se uređuju javne nabavke.

Nadzorni odbor Razvojne banke Srbije dostavlja Vladi, radi informisanja, godišnje finansijske izveštaje banke, sa mišljenjem spoljnog revizora, najkasnije do 30. juna tekuće godine za prethodnu godinu.

Vlada dostavlja Narodnoj skupštini godišnje finansijske izveštaje Razvojne banke Srbije najkasnije do 31. juna tekuće godine za prethodnu godinu.

Godišnji finansijski izveštaji Razvojne banke Srbije, sa mišljenjem spoljnog revizora, objavljuju se na internet stranici Razvojne banke Srbije.

Nadzor

Član 23.

Ministarstvo nadležno za poslove finansija vrši nadzor nad poslovanjem Razvojne banke Srbije, u skladu sa zakonom, propisima i drugim opštim aktima.

Shodna primena i izuzeci od primene drugih propisa

Član 24.

Ukoliko nije drugačije uređeno ovim zakonom, odredbe zakona kojima se uređuju privredna društva, u delu koji se odnose na akcionarska društva, i odredbe koje se odnose na osnivanje privrednih društava, odgovornosti osnivača i drugih lica, registraciju sedišta i poslovnog imena, lica sa dužnostima prema društvu, individualnim i derivativnim tužbama, kao i informisanje i objavljivanje, primenjuju se na Razvojnu banku Srbije.

Ukoliko nije drugačije uređeno ovim zakonom, odredbe zakona koji uređuju banke, osim odredbi koje se odnose na poslove koje banke mogu obavljati, osnivanje

banke, kapital banke, finansijske podatke i izveštavanje, filijale i predstavništva, nadzornih ovlašćenja Narodne banke Srbije, prestanak bankarskih poslova i kaznene odredbe, primenjivaće se na Razvojnu banku Srbije.

Odredbe zakona kojim se uređuju banke, koje se odnose na izdvajanje i održavanje rezervi kod Narodne banke Srbije, odredbe zakona kojim se uređuje osiguranje depozita, odredbe zakona kojim se uređuje stečaj i likvidacija banaka i privrednih društava, odredbe zakona kojim se uređuje organizacija i funkcionisanje državne uprave i javnih agencija, odredbe zakona o državnim službenicima i platama i naknadama državnih službenika i nameštenika, odredbe zakona o osiguranju, odredbe zakona o javnom dugu ne primenjuju se na Razvojnu banku Srbije.

Prestanak Razvojne banke Srbije

Član 25.

Odluka o prestanku postojanja Razvojne banke Srbije može se doneti isključivo u formi zakona.

Uplata kapitala, izbor nadzornog odbora i donošenje opštih akata

Član 26.

Osnovni kapital Razvojne banke Srbije uplaćuje se iz sredstava budžeta Republike Srbije prema sledećem rasporedu:

- 1) u 2013. godini izvršiće se uplata u kapital banke u iznosu od 100 miliona evra u dinarskoj protivvrednosti;
- 2) u 2014. godini izvršiće se uplata u kapital banke u iznosu od 150 miliona evra u dinarskoj protivvrednosti;
- 3) u 2015. godini izvršiće se uplata u kapital banke u iznosu od 150 miliona evra u dinarskoj protivvrednosti.

Odredba člana 6. ovog zakona primenjivaće se nakon što kapital Razvojne banke Srbije u celosti bude uplaćen u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Sredstva za uplate u kapital Razvojne banke Srbije obezbediće se, u skladu sa stavom 1. ovog člana, u budžetu Republike Srbije za odgovarajuću godinu.

Članove prvog nadzornog odbora Razvojne banke Srbije izabraće Vlada u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Nadzorni odbor Razvojne banke Srbije izabraće članove prvog izvršnog odbora banke u roku od 90 dana od dana konstituisanja nadzornog odbora.

Predsednik i članovi izvršnog odbora biraju se na period od pet godina.

Nadzorni odbor Razvojne banke Srbije doneće statut banke u roku od sedam meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Razvojna banka Srbije doneće interna opšta akta u roku od mesec od dana stupanja na snagu statuta Razvojne banke Srbije.

Preuzimanje imovine, prava i obaveza Fonda za razvoj Republike Srbije

Član 27.

Razvojna banka Srbije preuže određenu imovinu, prava i obaveze Fonda za razvoj Republike Srbije, koji će se odrediti odlukom Vlade koja će se doneti na osnovu izveštaja eksternog revizora u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Prenos imovine, prava i obaveza, na način određen i stavu 1. ovog člana izvršiće se na osnovu ugovora koji će zaključiti Razvojna banka Srbije i Fond za razvoj Republike Srbije, u roku od osam meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 28.

Imovina Fonda za razvoj Republike Srbije, preostala po izvršenom prenosu iz člana 27. ovog zakona, preneće se na Republiku Srbiju nakon prestanka sa radom Fonda za razvoj Republike Srbije, i njom će upravljati Agencija za osiguranje depozita, u ime i za račun Republike Srbije.

Vlada će ustanoviti poseban budžetski fond, kojim će upravljati ministarstvo nadležno za poslove finansija, u koji će se uplaćivati svi iznosi koji budu ostvareni naplatom potraživanja ili prodajom imovine kojom u smislu stava 1. ovog člana, upravlja Agencija za osiguranje depozita.

Sredstva iz budžetskog fonda iz stava 2. ovog člana koristiće se za sledeće namene:

- 1) izmirivanje obaveza iz stava 1. ovog člana prenetih na Republiku Srbiju;
- 2) naknade troškova za obavljanja poslova od strane Agencije za osiguranje depozita u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Nakon izmirivanja obaveza iz stava 3. ovog člana, novčana sredstva preostala u budžetskom fondu uplaćivaće se na kraju svake budžetske godine u kapital Razvojne banke Srbije.

Član 29.

Razvojna banka Srbije preuže prava i obaveze, sredstva za rad i arhivu Agencije za osiguranje i finansiranje izvoza.

Razvojna banka Srbije preuže dužnosti Jedinice za upravljanje Fondom revolving kredita Republike Srbije.

Član 30.

Po isteku šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona Fond za razvoj Republike Srbije prestaće da obavlja poslove predviđene članom 5. st. 1. i 2. Zakona o Fondu za razvoj Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, br. 36/09 i 88/10).

Po isteku 9 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, Zakon o Agenciji za osiguranje i finansiranje izvoza Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, br. 61/05, 36/09-dr.zakon i 88/10) i Zakon o Fondu za razvoj Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, br. 36/09 i 88/10) prestaju da važe, a institucije osnovane tim zakonima prestaju da postoje.

Stupanje na snagu

Član 31.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona je sadržan u odredbama člana 97. tač. 6, 9. i 12. Ustava Republike Srbije, prema kojima Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, pored ostalog, ekonomske odnose sa inostranstvom, kreditne odnose sa inostranstvom, održivi razvoj, razvoj Republike Srbije, politiku i mere za podsticanje ravnomernog razvoja pojedinih delova Republike Srbije.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Razvojna banka je finansijska institucija koja se bavi dugoročnim kreditiranjem projekata za koje poslovne banke nisu dovoljno zainteresovane, a koji imaju pozitivne efekte na ukupni razvoj privrede Republike Srbije, i to povećanje međunarodne konkurentnosti, podsticaj izvoza i smanjivanje regionalnih razlika u nivou razvijenosti. Razvojnu banku osniva Republika Srbija, kako bi ova finansijska institucija imala odgovarajuću ulogu u kreiranju ekonomske i razvojne politike. Razvojna banka posluje na osnovu uobičajenih bankarskih standarda, ali zbog specifičnih ciljeva nije rukovođena maksimizacijom profita.

Razvojna banka kao instrument strukturalne i promotivne politike Vlade, deluje onda kada poslovni finansijski sektor ne može sam na odgovarajući način da prati i podrži razvojni potencijal privrede („bankarski sistem i nedostaci na tržištu”).

Razvojna banka deluje tako što će ublažiti nedostatke na tržištu, tj. tako što će obezbediti sredstva za finansiranje onih aktivnosti i sektora koji su nedovoljno pokriveni od strane poslovnih banaka. Sektor malih i srednjih preduzeća (MSP), koja čine veliku većinu ukupnog broja preduzeća u Republici Srbiji kako po svom broju tako i po broju zaposlenih, koji približno iznosi oko dve trećine zaposlenih, i dalje predstavlja jedan od glavnih izazova u pogledu kreditiranja, i obezbeđivanja izvora finansiranja za njihov dalji razvoj, kako u pogledu visokih troškova kojima je navedeni sektor izložen, tako i pogledu ročnosti bankarskih proizvoda. Stoga se, pružanje podrške sektoru MSP-a kao glavnoj ciljanoj grupi može smatrati najvažnijim prioritetom Razvojne banke Srbije (u daljem tekstu: RBS). Osim podrške sektoru MSP i neke druge oblasti ekonomske aktivnosti kao što su izvoz, lokalna infrastruktura ili energetska efikasnost i obnovljivi izvori energije, takođe su predmet podrške RBS.

Takođe, veoma je važno istaknuti da se u sadašnjem sistemu, kreditni programi i aktivnosti različitih državnih institucija usmereni na pružanje podsticaja navedenim sektorima u velikoj meri preklapaju, što sledstveno ima za posledicu nedovoljno efikasnu alokaciju raspoloživih resursa. Uočeno je neoptimalno korišćenje ograničenih resursa, sredstva se plasiraju kroz direktno finansiranje čime se značajno narušava konkurentnost bankarskog sektora i doprinosi finansijskoj nedisciplini i nedovoljno racionalnom korišćenju sredstava podrške od strane samih korisnika. Istovremeno je uočen i nedostatak u pogledu povratnih informacija na osnovu kojih se mogu procenjivati efekti programa.

Takođe, bankarskom sektoru nedostaju dugoročni izvori finansiranja, pre svega u dinarima, koji bi obezbedili stabilno finansiranje za MSP sa razumnim kamatnim stopama i dužim rokom otplate. Sektor MSP koji čini 99.8% ukupnog broja preduzeća i zapošljava oko 67,2% radne snage u Republici Srbiji, označio je cenu i pristup finansiranju kao jednu od najvećih prepreka u poslovanju.

U cilju prevazilaženja navedenih problema, Razvojna banka Srbije će imati sledeću ulogu:

- omogućiti transparentnost svih programa podržanih od strane države;
- umanjiti potencijalne negativne efekte kroz instituciju čije će poslovanje nadzirati međunarodno priznat revizor i državni revizor;
- razvijati kredite prema potrebama ciljanih grupa čiji se razvoj namerava podstaknuti (tailor made), koji dopunjavaju postojeće proizvode bankarskog sektora;
- maksimizirati koristi finansijske i tehničke pomoći koju već pružaju međunarodne finansijske organizacije;
- usklađivati budžetska sredstva sa podrškom međunarodnih finansijskih institucija i finansiranjem sa tržišta kapitala.

Primarne aktivnosti RBS biće usmerene na razvoj oblasti koje povećavaju konkurentnost domaće privrede i to MSP sektor, izvozne transakcije i internacionalizacija srpske ekonomije, osiguranje izvoza roba i usluga domaćih proizvođača od netržišnih rizika, lokalna infrastruktura, energetska efikasnost, obnovljiva energija, zaštita životne sredine.

U tom smislu, posebna pažnja biće posvećena kreiranju Programa banke, a sa ciljem određivanja kamatnih stopa koje će biti značajno povoljnije od tržišnih, pri čemu će se nastojati da se primeni model u određivanju visine kamatnih stopa kao kod APEKS kredita koje odobrava Evropska investiciona banka, a sredstva se plasiraju preko poslovnih banaka.

RBS će se u svom radu pridržavati sledećih glavnih načela što će u velikoj meri doprineti ne samo uspešnom ostvarivanju definisanih ciljeva već pre svega njenoj dugoročnoj održivosti:

- Principi subsidijarnosti i komplementarnosti: RBS će u svojim aktivnostima dopunjavati ali ne i konkurisati poslovnim bankama. Zato RBS neće prikupljati depozite, neće se baviti poslovima vezanim za stanovništvo i odobravati sredstva putem davanja indirektnih zajmova. Na taj način će zapravo sarađivati sa poslovnim bankama, a neće se sa njima takmičiti. U pristupu koji podrazumeva indirektno finansiranje putem poslovnih banaka, rizik vezan za krajnjeg korisnika kredita snose poslovne banke;

- Održivost: iako će RBS imati promotivnu misiju, ona će i pored toga biti u dovoljnoj meri orijentisana na ostvarivanje profita kako bi omogućila održivi rast svog kapitala i koristila neke delove ostvarene dobiti za podršku programa kreditiranja koji imaju posebnu promotivnu crtu. Preduslovi koji su potrebni za takav održivi poslovni pristup jesu efikasnost i delotvornost (standardizovane i specijalizovane politike i procedure).

U dijalogu između države i komercijalnog sektora, RBS će postati i jedna vrsta ekspertske grupe, koja će državi pomagati da razvije nove mere ekonomske politike u bankarskom sektoru ali će pružati pomoć i poslovnom sektoru, na primer, u promovisanju najboljih standarda u bankarstvu.

RBS će kreirati pažljivo usmerene, specifične proizvode u nekim od glavnih oblasti privrede otklanjajući neravnotežu u pogledu potrebe za finansiranjem, i spremnosti i mogućnosti poslovnih banaka da finansiraju određene sektore privrede.

Finansiranje sektora malih i srednjih preduzeća, podrška izvoznim sektorima privrede bi, u skladu sa pristupom koji predviđa indirektno finansiranje, predstavljalo njenu osnovnu aktivnost. Posebni promotivni ciljevi postoje i u oblasti energetske efikasnosti, lokalnoj infrastrukturi, zaštiti životne sredine.

RBS neće potpadati pod zvaničan bankarski nadzor već će se posebnim zakonom uređivati njeno poslovanje. Međutim, RBS će biti organizovana i delovaće

na principu „kao da je“, odnosno kao punopravna banka koja podleže redovnom nadzoru. Ovaj pristup podrazumeva postojanje revizije poslovanja banke, delotvorna tela koja sprovedu kontrolu kao i strukture za upravljanje rizicima.

Vodeće načelo (u primerima najbolje prakse) u poslovanju RBS jeste da ona posluje u skladu sa načelom indirektnog finansiranja pa samim tim ona ne bi trebalo da preuzima bilo kakve rizike vezane za krajnje davanje zajmova. Poslovne banke su bolje pripremljene da preuzmu ovu vrstu rizika budući da krajnje zajmoprimce detaljno poznaju, imaju saznanja o njihovom učinku kao i kapacitete da procene takve rizike.

U procesu osnivanja RBS, predviđa se spajanje državnih finansijskih institucija koje su do sada bile aktivne u podršci MSP i osiguranju i finansiranju izvoza. Proces objedinjavanja daće pozitivan signal bankarskom sektoru, budući da to može dovesti do stvaranja jednog koherentnijeg, sistematičnijeg i transparentnijeg okruženja za promotivne aktivnosti. Integracija ovih programa i institucija omogućiće formiranje osnovnog kapitala RBS.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. predviđeno je da se zakonom uređuju osnivanje, pravni položaj, organizacija, delatnost, vlasnička struktura, nadležnosti i ciljevi obavljanja delatnosti Razvojne banke Srbije.

Članom 2. uređeni su osnivanje i ciljevi Razvojne banke Srbije, gde se kao primarni cilj osnivanja Razvojne banke Srbije određuje podsticanje razvoja privrede Republike Srbije. Takođe, ovim članom uređuje se da Razvojna banka Srbije obavlja svoju delatnost sa ciljem podsticanja održivog i ravnomernog razvoja Republike Srbije, kao i da će svoju delatnost usklađivati sa strateškim politikama Vlade.

Članom 3. uređeni su pravni položaj, poslovno ime i sedište Razvojne banke Srbije. Stavom 1. ovog člana određuje se da će banka obavljati svoju delatnost pod poslovnim imenom „Razvojna banka Srbije“, kao i da u pravnom prometu može prilikom obavljanja delatnosti u inostranstvu koristiti latinično pismo i skraćenicu „RBS“. Takođe, stavom 2. Određen je i poslovno ime Razvojne banke Srbije na engleskom jeziku. Stavovima 3, 4. i 5. određeno je da Razvojna banka Srbije ima svojstvo pravnog lica, da se u skladu sa svojim statusom neće vršiti njena registracija u Agenciji za privredne registre, kao i da se nad Razvojnou bankom Srbije ne može pokrenuti stečajni postupak ili postupak likvidacije, odnosno izuzetak od primene zakona kojima se uređuje stečajni postupak i položaj privrednih društava. Navedena rešenja su predložena kao rezultat diskusija koje su vođene od strane predstavnika predlagača sa konsultantima iz KfW Frankfurt am Main (Razvojne finansijske institucije Savezne Republike Nemačke), u cilju obezbeđivanja posebnog položaja Razvojne banke Srbije, koji korespondira sa ciljevima njenog osnivanja i obavljanja delatnosti.

Članom 4. uređuje se da će minimalni osnivački kapital Razvojne banke Srbije iznositi 400 miliona evra u dinarskoj protivvrednosti, predmetni kapital će se obezbediti iz sredstava budžeta Republike Srbije, u skladu sa dinamikom predviđenom u članu 25. kao i novčana sredstva iz člana 28. stav 4. ovog zakona. Takođe, ovim članom uređuje se struktura vlasništva Razvojne banke Srbije i određuje se da Republika Srbije mora biti većinski vlasnik Razvojne banke Srbije. Istim članom uvodi se i ograničenje u pogledu dokapitalizacije i/ili učešća drugih lica u kapitalu Razvojne banke Srbije, i određuje se da samo međunarodne finansijske institucije ili razvojne finansijske institucije u većinskom vlasništvu drugih država mogu biti akcionari Razvojne banke Srbije, ovo je posebno važno ograničenje ukoliko se ima u vidu da će navedena institucija svoju delatnost obavljati posredstvom

banaka i drugih finansijskih institucija te je stoga neophodno ograničiti krug lica koja mogu postati akcionari Razvojne banke Srbije.

Članom 5. predviđa se da Razvojna banka Srbije može biti član međunarodnih finansijskih institucija i međunarodnih organizacija koje se bave podsticanjem privrednog razvoja.

Članom 6. predviđa se da Razvojna banka Srbije sredstva za obavljanje svoje delatnosti prikuplja u zemlji i inostranstvu putem izdavanja finansijskih instrumenata (dužničkih ili vlasničkih hartija od vrednosti) i putem zaduživanja u formi kredita ili zajmova.

Članom 7. uređuje se garancije Republike Srbije za sve obaveze Razvojne banke Srbije koje nastanu u okviru njenog redovnog poslovanja, i za slučaj da Razvojna banka Srbije ne može uredno izvršiti svoje obaveze. Garancija Republike Srbije za obaveze Razvojne banke Srbije izdaje kao neopoziva i bezuslovna garancija, uz detaljno nabrojavanje redovnih poslova iz kojih mogu nastati obaveze za Razvojnu banku Srbije u okviru njenog redovnog poslovanja. Navedeno rešenje u vezi sa garancijom Republike Srbije predviđeno je sa ciljem da se Razvojnoj banci Srbije omogući prikupljanje sredstava pod povoljnijim uslovima, s obzirom na to da Razvojna banka Srbije u skladu sa ograničenjima predviđenim ovim zakonom, a radi poštovanja jednog od osnovnih principa njenog funkcionisanja, odnosno komplementarnosti, ne može prikupljati depozite i obavljati druge funkcije koje mogu obavljati banke, odnosno da sredstva za obavljanje delatnosti prikuplja prevashodno zaduživanjem. Takođe, garancijom Republike Srbije obezbeđene su i obaveze Razvojne banke Srbije po osnovu izdavanja garancija.

Članom 8. predviđa se da se Razvojna banka Srbije izuzima od primene odredbi zakona kojim se uređuje porez na dobit preduzeća i porezi na imovinu, a sa ciljem da se sva raspoloživa sredstva Razvojne banke Srbije iskoriste radi ostvarivanja ciljeva koji opredeljuju njeno osnivanje i funkcionisanje. Takođe, navedena odredba je preuzeta iz zakona koji se uređuje osnivanje i funkcionisanje KfW Frankfurt am Main (Razvojne finansijske institucije Savezne Republike Nemačke) u skladu sa sugestijama konsultanata. Predmetni izuzetak, odnosno privilegija predviđena i u propisima kojima je uređeno osnivanje sličnih institucija u regionu.

Članom 9. određuju se poslovi koje će obavljati Razvojna banka Srbije, i to u stavu 1. ovog člana određuju se prioritetne oblasti u kojima će Razvojna banka Srbije obavljati svoju delatnost, što prevashodno uključuje pružanje podsticaja za razvoj malih i srednjih preduzeća, unapređenje izvoza kroz obezbeđivanje izvora finansiranja, razvoj lokalne infrastrukture, zaštite životne sredine i energetske efikasnosti. Radi preduzimanja mera sa ciljem pružanja podsticaja razvoju privrede Republike Srbije, a kroz delovanje u navedenim oblastima, stavom 2. ovog člana određeni su poslovi koje će obavljati Razvojna banka Srbije. Stavom 3. ovog člana predviđa se da Razvojna banka Srbije može obavljati i druge poslove, u ime i za račun Vlade, čime se stvara pravni osnov da se poslovi koji se odnose na pružanje podsticaja razvoju privrede Republike Srbije, mogu obavljati posredstvom Razvojne banke Srbije, koja će te poslove obavljati umesto organa državne uprave i drugih organizacije, što će pre svega doprineti efikasnijoj alokaciji raspoloživih resursa. Stavom 4. ovog člana predviđa se da Razvojna banka Srbije ne može obavljati poslove primanja depozita, vođenja tekućih računa, niti obavljanja poslova sa hartijama od vrednosti u ime i za račun trećih lica, posebno je važno napomenuti da je ovo ograničenje predviđeno radi primene jednog od osnovnih principa funkcionisanja razvojnih finansijskih institucija, odnosno načela nekonkurencije i komplementarnosti sa bankarskim sektorom. Stavom 5. predviđa se da Razvojna banka Srbije može učestvovati odnosno pružati podršku sprovođenju programa

specijalizovanih finansijskih institucija EU, odnosno kroz kreiranje programa namenjenih korišćenju IPA fondova u prvom periodu radi obezbeđivanja kofinansiranja ili radi prefinansiranja sprovođenja projekata.

Članom 10. predviđa se da Razvojna banka Srbija može osnovati zavisno društvo radi obavljanja poslova pre svega osiguranja od komercijalnih rizika ili finansiranja izvoza u skladu sa važećim propisima kojima se uređuje državna pomoć, ili odgovarajućim propisima EU. Stavom 4. ovog člana, se predviđa da Razvojna banka Srbije može obavljati poslove sa zavisnim društvom isključivo po tržišnim uslovima. Takođe, stavom 5. navedenog člana izričito se predviđa da takvo zavisno društvo ne može imati koristi od bilo kog oblika državne podrške koji se odobrava Razvojnoj banci Srbije.

Članom 11. uređuju se način obavljanja poslova Razvojne banke Srbije, i navedenim članom se normiraju osnovni principi rada razvojnih institucija, a to su komplementarnost, nekonkurencija i održivost. Ovim članom uređuje se da Razvojna banka Srbije obavlja poslove isključivo posredstvom banaka, odnosno da Razvojna banka Srbije samo izuzetno, i u ime i za račun Vlade može direktno odobravati finansiranje, odnosno plasirati sredstva korisnicima direktno. Navedene odredbe su od izuzetno značaja za održivost i stabilnost Razvojne banke Srbije, jer se postupanjem na ovaj način najpre smanjuju rizici kojima bi banka bila izložena u svom poslovanju, i sa druge strane značajno doprinosi smanjenju operativnih troškova funkcionisanja navedene institucije.

Članom 12. uređuje se raspodela dobiti Razvojne banke Srbije, i uređuje se da se dobit ostvarena u toku poslovne godine prenosi u rezerve banke, i koristiće se radi formiranja posebnih programa ili pokrića eventualnih gubitaka nastalih u poslovanju Razvojne banke Srbije.

Članom 13. uređuju se organi Razvojne banke Srbije i to izvršni i nadzorni odbor.

Članom 14. uređuje se sastav i način obavljanja poslova članova izvršnog odbora Razvojne banke Srbije.

Članom 15. uređuju se uslovi koje je potrebno ispuniti za izbor u članstvo izvršnog odbora Razvojne banke Srbije, predmetni kriterijumi su u najvećoj meri usklađeni sa odredbama Zakona o bankama. Određivanje i primena navedenih kriterijuma treba da doprinese izboru kvalitetnog menadžmenta banke, čime se istovremeno obezbeđuju uslovi za zakonito, efikasno i celishodno poslovanje Razvojne banke Srbije.

Članom 16. uređuju se nadležnosti izvršnog odbora Razvojne banke Srbije, kao i zastupanje i način odlučivanja izvršnog odbora. Radi stvaranja uslova za nezavisno i efikasno funkcionisanje Razvojne banke Srbije izvršnom odboru je poverena inicijativa za donošenje opštih akata banke i isključiva nadležnost za vođenje poslova banke, s tim da će se opštim aktima banke, i uz primenu drugih propisa odrediti poslovi za koje će biti potrebno obezbediti saglasnost nadzornog odbora.

Članom 17. uređuju se sastav, broj članova i način izbora članova nadzornog odbora Razvojne banke Srbije, broj članova nadzornog odbora određuje se do maksimalnog broja, s tim da će prvobitni broj članova biti manji. Takođe, ovim članom uređuju se i obaveznost izbora dva nezavisna člana nadzornog odbora, uz ispunjenje uslova predviđenih članom 15. za izbor u članstvo izvršnog odbora, a u skladu sa procedurom koja će se odrediti statutom banke. Izborom nezavisnih članova nadzornog odbora obezbediće konstantan dijalog između Razvojne banke Srbije i stručne javnosti i privrede Republike Srbije čijem razvoju, kao prevashodni cilj osnivanja i funkcionisanja, treba da doprinese Razvojna banka Srbije.

Članom 18. uređuju se nadležnosti nadzornog odbora, i pritom se uređuje da nadzorni odbor usvaja poslovnu politiku i strategiju Razvojne banke Srbije, utvrđuje strategiju upravljanja rizicima banke u skladu sa najboljom bankarskom praksom i standardima, odlučuje o povećanju kapitala banke, uspostavlja i nadzire sistem interne revizije i internih kontrola, nadzire rad Izvršnog odbora Razvojne banke Srbije i donosi odluke koje su u njegovoj nadležnosti shodno zakonu i statutu Razvojne banke Srbije. Takođe, ovim članom uređuje se i način odlučivanja nadzornog odbora Razvojne banke Srbije, s posebnim akcentom na kvalifikovanoj većini za određene donošenje određenih odluka, i obaveznom obezbeđivanju glasova makar jednog nezavisnog člana, čime se stvaraju pretpostavke za širu društvenu kontrolu obavljanja poslova Razvojne banke Srbije.

Članom 19. uređuju se interna revizija Razvojne banke Srbije, i nadležnosti nadzornog odbora i interne revizije u vršenju nadzora nad zakonitošću poslovanja Razvojne banke Srbije.

Članom 20. uređuje se obavezna sadržina statuta Razvojne banke Srbije kao osnovnog akta, i pritom se određuje da se statutom naročito uređuje postupak izbora nezavisnih članova nadzornog odbora i izvršnog odbora Banke, nadležnost i procedure postupanja i odlučivanja izvršnog i nadzornog odbora Razvojne banke Srbije, načela i osnove unutrašnje organizacije Razvojne banke Srbije, nadležnosti, prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih na rukovodećim položajima, prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih i načela za utvrđivanje zarada i naknada zaposlenih u Razvojnoj banci Srbije.

Članom 21. predviđa se da se na prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u Razvojnoj banci Srbije primenjuju odredbe zakona kojima se uređuju radni odnosi.

Članom 22. uređuju se finansijsko izveštavanje i revizija poslovanja i finansijskih izveštaja Razvojne banke Srbije, nadležnost za usvajanje finansijskih izveštaja Razvojne banke Srbije i dostavljanje izveštaja Vladi po njihovom usvajanju.

Članom 23. uređuje se da nadzor nad Razvojn timer bankom Srbije, u skladu sa delokrugom određenim Zakonom o ministarstvima vrši Ministarstvo finansija.

Članom 24. uređuje se shodna primena i izuzeci od primene pojedinih odredbi zakona i podzakonskih akata kojima se uređuju privredna društva, banke, osiguranje, osiguranje depozita, prava, obaveze i odgovornosti državn timer službenika, organizacija i funk timer onisanje državne uprave, stečaj i likvidacija banaka i javni dug. Predmetni izuzeci se predviđaju radi stvaranja uslova za efikasno i optimalno funk timer onisanje Razvojne banke Srbije, kao i radi izbegavanja određen timer nedoumice koje mogu nastati prilikom primene predloženog zakona, i njegovog usklađivanja, odnosno usklađivanja Razvojne banke Srbije sa naveden timer propisima. Posebno je važno ukazati na značaj predviđanja izuzetaka od primene odredbi zakona koj timer se uređuju banke, u delu koji se odnosi na nadzorna ovlašćenja Narodne banke Srbije i obaveza izdvajanja rezervi radi obezbeđivanja urednog poslovanja, odnosno držanja rezervi kod Narodne banke Srbije, navedeno se može primeniti i na obaveze u pogledu osiguranja depozita, s obzirom na to da Razvojna banka Srbije ne može primati depozite ili obavljati druge redovne bankarske poslove sa fizičkim i pravn timer licima.

Članom 25. predviđa se da se odluka o prestanku Razvojne banke Srbije može doneti isključivo u formi zakona.

Članom 26. uređuje se dinamika uplate sredstava u kapital Razvojne banke Srbije, počev od 2013. godine, što je u skladu i sa sporazumom sa predstavnicima Međunarodnog monetarnog fonda. Takođe, stavom 2. ovog člana uređuje se da Razvojna banka Srbije ne može pribavljati sredstva za obavljanje delatnosti zaduživanjem, dok ne kapital banke ne bude u celosti uplaćen. Stavovima 4, 5, 6, 7. i

8. uređuju se rokovi za imenovanje organa Razvojne banke Srbije i donošenje opštih akata.

Članom 27. uređuje se prenos imovine, prava i obaveza Fonda za razvoj na Razvojnu banku Srbije i Republiku Srbiju, kao i način i rokovi u kojima će se izvršiti prenos prava i obaveza na navedene subjekte. Prema predloženom rešenju, aktom Vlade, koji će se doneti na osnovu izvršene eksterne revizije, utvrdiće se prava i imovina Fonda za razvoj koji će se preneti na Razvojnu banku Srbije, sam prenos će se izvršiti na osnovu ugovora koji će zaključiti Fond za razvoj i Razvojna banka Srbije. Navedenim prenosom kao i rešenjem predloženim u članu 29. ovog zakona obezbediće se osnivački kapital Razvojne banke Srbije.

Članom 28. uređuje se prenos preostalih prava i obaveza Fonda za razvoj na Republiku Srbiju, administriranje preostale imovine Fonda za razvoj od strane Agencije za osiguranje depozite, i osnivanje budžetskog fonda kojim će upravljati ministarstvo nadležno za poslove finansija u koji će se uplaćivati svi iznosi naplaćeni po osnovu prava Fonda za razvoj, i koji će se koristiti za izmirivanje obaveza prenetih na Republiku Srbiju i dodatne uplate u kapital Razvojne banke Srbije.

Članom 29. uređuje se da Razvojna banka Srbije preuzima prava, obaveze, arhivu i sredstva za rad Agencije za osiguranje i finansiranje izvoza, i poslove Jedinice za upravljanje Fondom revolving kredita Republike Srbije.

Članom 30. uređuje se da u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu zakona, Fond za razvoj Republike Srbije prestaje da obavlja poslove predviđene članom 5. st. 1. i 2. Zakona o Fondu za razvoj Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, br. 36/09 i 88/10). Takođe, ovim članom uređuje se da u roku od 9 meseci od dana stupanja na snagu zakona, Zakon o Agenciji za osiguranje i finansiranje izvoza Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, br. 61/05, 36/09-dr.zakon i 88/10) i Zakon o Fondu za razvoj Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, br. 36/09 i 88/10) prestaju da važe, i institucije osnovane ovim zakonima prestaju da postoje.

Članom 31. uređuje se stupanje na snagu ovog zakona.

IV. ANALIZA EFEKATA ZAKONA

- Određenje problema koje zakona treba da reši

Ovim zakonom kreira se zakonodavni i institucionalni okvir za uspostavljanje finansijske institucije koja će obezbediti neophodna sredstva za dugoročno finansiranje onih aktivnosti i sektora za koje poslovne banke nisu dovoljno zainteresovane, a imaju pozitivan efekat na razvoj privrede Republike Srbije u celini, a naročito na povećanje međunarodne konkurentnosti, podsticaj izvoza i smanjivanje regionalnih razlika u nivou razvijenosti.

Pored toga uočeno je da u okviru postojećih kreditnih programa i aktivnosti državnih institucija, koje za cilj imaju pružanje podsticaja navedenim sektorima, dolazi do izvesnog preklapanja, što za posledicu ima nedovoljnu efikasnu i svrsishodnu alokaciju raspoloživih resursa.

Imajući u vidu i činjenicu da se postojećim programima sredstva plasiraju kroz direktno finansiranje, posledično dolazi do narušavanja konkurentnosti bankarskog sektora i nedovoljno racionalnog korišćenja sredstava podrške od strane samih korisnika.

Istovremeno uočen je i nedostatak transparentnosti dodeljivanja sredstava kao i nedostatak povratnih informacija na osnovu kojih se mogu procenjivati efekti programa.

Navedeni problemi su svakako uticali na činjenicu da je počev od 2008. godine primetan manji broj osnovanih preduzeća i radnji, dok se, sa druge strane, broj privrednih subjekata koji prestaju sa radom povećao. Negativan trend je nastavljen, pa je tako 2010. godine osnovano 9.391 privredno društvo (6,2% manje nego 2009. godine), dok je 9.340 društava ugašeno (160% više nego 2009. godine).

- Ciljevi koji se postižu njegovim donošenjem

Ovaj zakon treba da omogućiti prevazilaženje uočenih problema, a pre svega da: poveća transparentnost svih programa podržanih od strane države; umani potencijalne negativne efekte kroz instituciju čije će poslovanje nadzirati međunarodno priznat revizor i državni revizor; razvija kredite prema potrebama ciljanih grupa čiji se razvoj namerava podstaknuti (tailor made), koji dopunjavaju postojeće proizvode bankarskog sektora; maksimizira koristi finansijske i tehničke pomoći koju već pružaju međunarodne finansijske organizacije i usklađuje budžetska sredstva sa podrškom međunarodnih finansijskih institucija i finansiranjem sa tržišta kapitala.

- Koje su druge mogućnosti za rešavanje problema

Prilikom izrade ovog zakona zakonodavac nije bio u mogućnosti da razmatra druga rešenja upravo iz razloga što je potrebno zakonom regulisati navedenu problematiku, kako bi se na najefikasniji način otklonili nedostaci postojećih kreditnih programa i aktivnosti i kako bi se isti objedinili u cilju stvaranja transparentnijeg i sistematičnijeg okruženja za promotivne aktivnosti.

- Zašto je donošenje akta najbolje za rešavanje problema

Predlog zakona se odnosi na materiju koja se najefikasnije i najtransparentnije reguliše zakonom, tako da je procenjeno da se na ovaj način jasno i nedvosmisleno stvara odgovarajući pravni okvir za adekvatnije i svrsishodnije uređivanje ove oblasti. Pored toga u obzir su uzeta i iskustva glavnog konsultanta na projektu uspostavljanja Razvojne banke u Srbiji, KfW Frankfurt am Main (Razvojne finansijske institucije Savezne Republike Nemačke) kao i način konstituisanja sličnih institucija u regionu.

- Na koga će i kako najverovatnije uticati rešenja u zakonu

Imajući u vidu činjenicu da sektor malih i srednjih preduzeća (MSP), koja čine 99,8% ukupnog broja preduzeća i zapošljava 67,2% radne snage u Republici Srbiji, i dalje predstavlja jedan od glavnih izazova u pogledu kreditiranja, i obezbeđivanja izvora finansiranja za njihov dalji razvoj, pružanje podrške sektoru MSP-a kao glavnoj ciljanoj grupi može se smatrati najvažnijim prioritetom Razvojne banke Srbije. Osim podrške sektoru MSP, predmet podrške RBS su i izvoz, lokalna infrastruktura ili energetska efikasnost i obnovljivi izvori energije.

-Koji su troškovi koje će primena zakona izazvati građanima i privredi posebno malim i srednjim preduzećima

Primena ovog akta neće izazvati ni građanima ni privredi izdvajanje dodatnih troškova.

-Da li donošenje zakona stimuliše pojavu novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju

Očekuje se da će otklanjanje tržišnih imperfekcija, a prvenstveno nedostatka bankarskih dugoročnih izvora finansiranja, visokih kamatnih stopa, kao i koncipiranje novih programa koji su usmereni na razvoj oblasti koje povećavaju konkurentnost domaće privrede nesumnjivo pozitivno uticati na osnivanje novih privrednih subjekata, prvenstveno iz domena malih i srednjih preduzeća i izvozno orijentisanih privrednih društava.

- Da li su zainteresovane strane imale priliku da iznesu svoje stavove o Predlogu zakona

Formiranje razvojne banke podstaknuto je pre svega potrebama i zahtevima domaćih privrednika koji su ocenili da su cena i pristup finansiranju najveće prepreke u njihovom poslovanju. Istovremeno, privrednici žele isti ili sličan nivo podrške koji imaju privredni subjekti, pre svega u državama u okruženju. Poznato je da Hrvatska, Slovenija, Slovačka, Makedonija, Mađarske idruga države imaju razvojne banke, koje su uspele da svojim programima podrže privredne subjekte a istovremeno posluju bez gubitaka. U brojnim susretima i aktivnostima Ministarstva finansija i predstavnika Vlade sa privrednicima i njihovim udruženjima, razmenjena su mišljenja o konceptu razvojne banke te konstatovano koje bi bile njene ključne funkcije u smislu podrške privrednicima. U konceptu koji je implementiran u Predlogu zakona uvažene su sugestije privrednih subjekata.

-Koje će mere tokom primene akta biti preduzete da bi se ostvarili razlozi donošenja akta

U procesu osnivanja RBS, predviđa se spajanje državnih finansijskih institucija koje su do sada bile aktivne u podršci MSP i osiguranju i finansiranju izvoza i to Fonda za razvoj Republike Srbije, Agencije za osiguranje i finansiranje izvoza i preuzimanje dela aktivnosti Jedinice za upravljanje fondovima Narodne banke Srbije. Proces objedinjavanja omogućiće transparentnost programa i usmeriti postojeće Vladine programe kroz jedinstven kanal distribucije.

V. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona biće potrebno obezbediti sredstva u budžetu Republike Srbije prema sledećem rasporedu:

- 1) u 2013. godini izvršiće se uplata u kapital banke u iznosu od 100 miliona evra u dinarskoj protivvrednosti;
- 2) u 2014. godini izvršiće se uplata u kapital banke u iznosu od 150 miliona evra u dinarskoj protivvrednosti;
- 3) u 2015. godini izvršiće se uplata u kapital banke u iznosu od 150 miliona evra u dinarskoj protivvrednosti.